

PAINOKKAASTI PARHAUDEN

PARTAALLA

SILLÄ KORVALLA: KUZMA STABI R -LEVYSOITIN & 4POINT 9 -ÄÄNIVARSI

TEKSTI: JAAKKO ERÄPUU | KUVAT: VALMISTAJA JA JAAKKO ERÄPUU

Slovenialainen Kuzma on jo yli kolme vuosikymmentä valmistanut omaehtoisia highend-luokan levysoittimia. Viime vuonna sen malliston huipputason tuntumaan ilmaantui mielenkiintoinen Stabi R, joka debytoi syksyn messuilla. Saimme sen kokeiltavaksi jo aiemmin julkistetun 4Point 9 -äänivarren kanssa.

Slovenian Kranjissa levysoitinkaluston valmistuksen vuonna 1983 aloitelleen hienomekaanikko Franz Kuzman luotsaama firma pystytteli tuotantolinjaansa mielenkiintoiseen aikaan, sillä markkinoille oli juuri saapunut uusi formaatti, cd-levy, jonka ennustettiin alta aikayksikön suistavan vinyylilevyjien sorvaamisen katoavaksi kansanperinteeksi. Ja näinhän siinä sitten melkein kävikin.

Vaan kuinka ollakaan, vinyyli vaipui unholaan vain noustakseen taas vuosikymmenen hiljaiselon jälkeen uudelleen pinnalle, joskin vain marginaalisessa mittakaavassa hardcore-hifiharrastajien hellimäksi formaatiksi. Soittoruokaloiden tiskien takana notkuvat tahotthan eivät koskaan mustaa kultaa hylänneetkään, vaikka sen rinnalle otettiin hopeiset rinkulat, joita puolestaan nyt ollaan kuoppaamassa.

Jos eurooppalaisen hifiskenen trendi-indikaattoreina pidetään merkittävimpiä vuotuisia highend-messuja ja kymmenen vuoden aikajanaa, levysoitinvalmistajien määrä on pikemminkin kasvamassa kuin hiipumassa. Uusien yrittäjien ohessa suurin osa alalla pitkään vaikuttaneista toimijoista on yhä mukana kuvioissa, jopa vuosittaisin tuotelanseerauksin ja mittavin mallistoin.

Kuzma on yksi näistä alalla ja tapahtumissa pitkään vaikuttaneista, eikä sekään ole jäänyt laakereilleen lepäämään. Sen mallisto on tätä nykyä jo kuuden lp-pyörättimen, yhdentoista äänivarren ja kuuden äänirasian kokoinen. Melko mittava sortimentti siihenkin nähden, että edullisimmankin Kuzman levysoittimen, äänivarren tai rasian hankkiminen edellyttää vähintään nelinumeroista sijoitusta. Kokeilussa käväissyt kattaus meneekin sitten jo hiukan viisinumeroiselle puolelle – ilman äänirasiaakin.

R niin kuin raskassarjalainen

Yhdestä alumiinilohkareesta jyrsitty, sisäänleivotulla virtalähteellä varustettu Kuzma Stabi R edustaa 36 kilon massoineen levysoittimien raskasta sarjaa. Kokonaispainosta reilun neljäsosan haukkaa sandwich-rakenteinen alumiini-akryylilevylautanen, joka on päällystetty kiinteällä matolla ja jonka laakerointi on toteutettu käänteinen rubiini/kuulalaakeri -periaatteella. Soittimen vakiovarustukseen kuuluu myös keskitappiin kiertein kiristettävä klamppi.

Levylautasen pyörimisestä huolehtivat tasavirtamoottori ja hihna, jota Kuzma kuvailee venymättömäksi, mikä tuli soitinta soittokuntoon viritettäessä todettua lähes paikkansapitäväksi luonnehdinnaksi. Hihnan materiaali on myös siinä määrin nahkeapintaista tavaraa, että venymättömyyden lisäksi voisi puhua luistamattomuudesta. Molemmille nopeuksille (33/45 kierrosta minuutissa) löytyy omat hienosäätöruuvinsa.

Stabi R:n järeyys kattaa myös sen alla sijaitsevat säätö-

jalat ja kylkeen kiinnitettävät äänivarsialustat. Kiinnitys tapahtuu mukana toimitettavien pulttien ja soittimen runkoon työstettyjen kierteiden avulla. Valualumiinisen varsihyllyn voi halutessaan kiinnittää soittimen molemmille sivuille, jolloin varsien lukumäärää voi kasvattaa jopa kolmeen kappaleeseen. Soitinta varsialustoineen saa sekä mustana että valkoisena. Ja jos nämä kuosit eivät miellytä, kuvetta kaivamalla ja erikseen tilaamalla onnistuvat muutkin värit.

Maahantuoja toimitti Stabi R:n mukana hopeisella varsi johdotuksella varustetun 4Point 9 -äänivarren ja sen nokkaan SoundSmith Paua II -äänirasian. Kuzmallahan on omiakin mc-rasioita, mutta koeponnistuksen aikoihin niitä ei ollut käytettävissä. No, Peter Ledermanin luotsaaman SoundSmithin rasiat ovat kovassa kurssissa maailmalla, ja mi-tyyppinen Paua II putoaa hyvin linjaan Stabi R/4Point 9 -kombinaation kanssa myös hintaluokaltaan kustantaessaan 4 400 euroa eli vajaan kolmasosan koko paketin hankinnan edellyttämästä summasta.

Tyyppimerkintänsä mukaisesti neljällä laakerointipisteellä varustetun äänivarren tehollinen massa on 13 grammaa, ja sen konstruktion kuuluu kaikkien optimaaliseen geometriaan vaikuttavien suureiden säädettävyyttä.

Paua II:n antojännite on mi-rasiaksi pienuoleinen, pikemminkin mc-askeille tyyppillinen 0,4 millivolttia. Niinpä sen liikkuvien osien massakin on vähäinen, mistä on paljon iloa toiston puhtautta ja nopeutta silmälläpitäen. Contact line -neulahionnalla ja teleskooppisella neulanvarrella silattu rasia painaa kymmenisen grammaa, ja sen toistovasteeksi kerrotaan 20–20 000 hertsiä, ±1 desibelin rajoissa. Eli viivoitintahan tuo muistuttaa graafisesti ilmaistuna.

Avoin, vakaa ja vaivaton

Tehdäänä nyt saman tien selväksi, että koeponnistaja tunnustaa jonkin verran niin kutsuttua lukkarinrakkautta Kuzmaa kohtaan. Hänen henkilökohtaisena levysoitinreferenssinään kun on toiminut jo joitain vuosia Kuzman Stabi S/Stogi S -yhdistelmä. Toki äänenlaadullisista syistä rooliinsa valikoitunut ja riittävän hyväksi testikäyttöönkin osoittautunut – niin valmistajan hinnat alkaen -malli kuin onkin. Muutamat kokeilussa käyneet paremman luokan lajitoverit ovat osoittaneet sille kaapin paikkaa, mutta ne ovat kyllä sitten edustaneetkin tuplasti kalliimpaa hintaluokkaa. Tai vähän ylikin.

Stabi R/4Point 9/Paua II ei jättänyt talon kalustolle mitään jakoa paremmuuden suhteen, vaikka tiettyä sukulaisuutta olikin havaittavissa. Avoimuutta, vakautta ja esillepunan eheyttä esiintyi molemmissa kattauksissa, mutta vierailija kolme kertaa kalliimpana ja vähintään tuplasti raskaampana asetti toistolle rajat, joihin referenssi ei yltänyt. No, eroista osa, ehkä suurinkin, saattoi johtua äänirasioiden ominaisluonteista tai niiden sähköi- ▶

sen sovituksen soveltuvuudesta kuunte-
luissa käytettyyn Konka Custom Audion
esivahvistinkalustoon. Paua II vaikutti
nimittäin pykälää eloisammalta ja ilma-
vammalta kuin hiukan himmeäsointi-
sempi Koetsu Black.

Reagointiherkkyydessä ja iskuään-
ten ajoituksessa Stabi R kumppaneineen
käyttäytyi kuin paraskin tappiin viri-
tetty välipyörävetoinen vintagevehje.
Eli drive oli just eikä melkein, ja dynaa-
miset kontrastit välittyivät vaivatto-
masti. Esimerkiksi John McLaughlinin
Trion Live At Royal Festival Hall, Lon-
don -albumin 180 gramman Winter &
Winter -painos soi kerta kaikkiaan
vakuuttavasti jokaista kitaran juoksu-
tusta ja perkussiovelho Trilok Gurtun
rytmikuviota myöten. Tässäkään suh-
teessa tasokkaampaa tulkintaa ei ole
tullut kuunteluhuoneessa vastaan. Myös
satunnainen pitkän linjan hifistivie-
railija havaitsi vinyylin soivan cd-ver-
siota paremmin, kun formaatit asetettiin
kilpasille. Hän kyllä
myönsi, että hänen

omistamansa normiprässi lp:stä ei
kykene kyykyttämään cd:tä.

Jykevästi ulotteikas

Lisää positiivista pohinää, jos vielä
sallitte. Nimittäin, kuten useimpien
muidenkin jousittamattomien vinyy-
lipyyörittämien bassotoistossa, Kuzma
Stabi R:nkin alapään syvimmissäkin
murinoissa on mukana aimo annos
jäntevyyttä ja napakkuutta, joka ei
pomppulinnatyyppisten ratkaisujen
tapauksessa ole niinkään itsestään-
selvyys. R vie tämän ominaisuuden S:ää
pitemmälle, mikä ei liene erityinen
uutinen.

Toistokaistan toisessa
ääripäässä asiat ovat kelpo

Yhdestä alumiinilohkareesta jyrstetty, sisään- leivotulla virtalähteellä varustettu Kuzma Stabi R edustaa 36 kilon massoiveen levy- soittimien raskasta sarjaa.

kuosissa myös. Pelti kilahtaa kirkkaasti
mutta vailla pistävyyttä. Vokalistien
ässät pysyttelevät kohtuullisen kurissa,
eikä mikään muukaan kieli korostu-
mista. Tämä yläpäähän kontrolli ilmeni
klamppi tiukasti keskitappiin ruuvat-
tuna. Ilman klamppia diskantin taso
nousi juuri ja juuri havaittavasti, mutta
niin nousi myös musiikin vapautuneis-
suuden illuusio, minkä ansiosta suurin
osa kuunteluista tapahtui klampitta.

Kuzma/SoundSmith-kombinaation
kyky tarjoilla tarvittaessa ulotteikasta
mutta silti fokuoitetua musiikillista mai-
semaa on huomattava. Siitäkin huo-
limatta, että myös intiimin läsnäolon
tuntoja ilmenee keskimääräistä enem-
män. Jonkun mielestä soundi saattaa
olla turhankin iso tai etukenossa, mutta
kyllähän tuosta syvyyssuuntaisesta
informaatiosta on paljonkin iloa musii-
killisen realismin vahvuudelle. Paikoin
melkein unohti kuuntelevansa purkitet-
tua todellisuutta, mitä ei tapahdu kovin
usein näissä äänenlaadullisen
suorituskyvyn väijyntäsessioissa.

Rytmimusiikin parissa useimmilla
soinnin osa-alueilla vakuuttanut Kuzma
R & co. ei jostain syystä houkutelut
poimimaan hyllystä klassisen musii-
kin äänitteitä, vaikka kun niihin sitten
tarttui, tuloksena oli ihan nautinnolli-
sia tuokioita. Ehkä romanttisen kauden
orkesterimusiikki olisi kaivannut aavis-
tuksen herkkävireisempää tai ikään
kuin romantillisempaa esillepanoa
aiheuttaakseen samantyyppisiä elämyk-
sellisyyden fiiliksiä kuin rock tai jazz.
Toki voi olla niinkin, että rasiareferens-
sinsä pitkään toiminut Koetsu Black on
hämärtänyt käsityksen siitä, miltä klasa-
rin pitäisi kuulostaa hillityssä hienostu-
neisuudessaan.

Kova luu kompaktissa kuosissa

Jos edellä kirjoitusta saa sen vaiku-
telman, että Kuzma Stabi R/4Point 9/
Paua II teki koekuuntelijaan melkoi-
sen vaikutuksen, asiat on ymmärretty

oikein. Totta kai maailmassa on tar-
jolla innovatiivisempia, raskaampia ja
kalliimpia levysoittimia sekä jalosoin-
tisempia äänirasioita, joilla on edel-
lytyksiä soida vielä paremmin, mutta
yksikään niistä ei ole sattunut vieraille-
maan journalistin kuunteluhuoneessa.
Täytyy myöntää, että jos olisin fanaatti-
semmin vinyyliin formaattina suhtau-
tuva fundamentalisti ilman kroonista
varallisuudenvammaa, saattaisin hyvin-
kin harkita kalustopäivitystä merkin
sisällä. Sen verran kova luu kompak-
tissa kuosissa koeponnistuksessa käy-
nyt yhdistelmä on. ■

KUZMA STABI R/4POINT 9

Hinta	7 100 € / 3 580 €
Edustaja	Sound Factor
Lisätietoja	kuzma.si soundfactor.fi
Mitat (lxkxs)	48 x 15 x 38 cm
Paino	36 kg
Äänivarsi	4-pivot, kokonaisuudessa 920 g, varsijohdotus hopeaa

HIFI-HIGH END

2.-3.03 2019

Paikka & Aika

SOKOS HOTEL VANTAA
HERTAKSENTIE 2, 01300 VANTAA

LAUANTAI 10:00 - 18:00
SUNNUNTAI 11:00 - 17:00

LIPUT OVELTA
15€ / PV, 20€ / VKL
ALLE 18 VUOTIAILLE
ILMAINEN SISÄÄNPÄÄSY!

UVODEN KORKEATASOISIN HIGH END-TAPAHTUMA TULOSSA JÄLLEEN MAALISKUUSSA!

Näytteilleasettajat

- ATARIA
- AURELIA
- AUDELEC
- HIFIMESTA
- FINK TEAM
- HIFIKLINIKKA
- KRUUNURADIO
- STARS & STRIPES
- HIFIHARRASTAJAT RY
- ERIK KONKA CUSTOM AUDIO
- FINETUNE AUDIO SOLUTIONS
- KII AUDIO FINLAND
- AH-HIFISYSTEMS
- SOUND FACTOR
- AUDIOKAUPPA
- HIFIHUONE
- DSPEAKER
- SOLAUDIO
- JT AUDIO
- TAIPUU

**KÄVIJÖIDEN KESKEN ARVOTAAN N. 3000€ ARVOINEN STEREO SARJA.
KATSO TARKEMMAT TIEDOT KOTISIVUILTAMME!**

WWW.HIFI-HIGHEND.FI FACEBOOKISSA: HIFI-HIGHEND

JÄRJESTÄJÄ SOLAUDIO OY

TERVETULOA FIILISTELEMÄÄN!